

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

YUNUS NADİ ABALIOĞLU'NUN ARTEMİZ ADLI

HİKÂYESİNİN

LATİN HARFLERİNE AKTARIMI

Tahsin Yılmaz - 19027044

Dr. Öğr. Üyesi Alparslan OYMAK

Yunus Nadi Abalıoğlu (1879, Muğla-28 Haziran 1945; Cenevre) yılları arasında yaşamış olup, II. Abdülhamid döneminde öğrencilik yıllarından itibaren gazetecilikle uğraşmıştır. Yeni Gün gazetesinin (2 Eylül 1918) ardından Cumhuriyet gazetesini (7 Mayıs 1924) kuran Türk gazeteci ve siyasetçidir.

Bu çalışmada Yunus Nadi'nin hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra *Malumat* dergisinde yayımladığı çevirilerden biri olan Fransız aşk hikâyesi *Artemiz* adlı hikâyesinin öncelikle geniş bir özeti daha sonrasında da metnin Latin harflerine aktarılmış biçimi verilmiştir.

YUNUS NADİ ABALIOĞLU
(1879-1945)

Yunus Nadi Abalıoğlu 1879 yılında Muğla'nın Fethiye ilçesinde dünyaya geldi. İlköğrenimini Fethiye'de tamamladıktan sonra Rodos'ta Süleymaniye Medresesinde eğitime devam etti. Süleymaniye Medresesinde Arapça, Farsça ve Fransızca öğrendi. Düşünce dünyasının şekillenmesinde Süleymaniye Medresesinin büyük etkisi olduğu bilinmektedir. Burada aldığı eğitimler II. Abdülhamid yönetimine karşı tavrını şekillendirmiştir.

Süleymaniye Medresesindeki eğitimini tamamladıktan sonra İstanbul'a gelerek Mekteb-i Sultani ve Hukuk mektebinde devam etmiştir. Öğrenimine devam ederken 1900 yılında *Malumat* Dergisi'nde yazılar yazmaya başlar. *Malumat* dergisinde yazı yazarak başladığı gazetecilik mesleğini, *Yeni Gün* gazetesini ve ardından *Cumhuriyet* gazetesini çıkararak ömür boyu sürdürdü. Yunus Nadi gazeteciliğinin yanı sıra siyasete atılmış, Son Osmanlı Meclisinde İzmir Mebusluğu görevi yapmıştır. Mebusluk görevini icra ettiği zamanlarında bile gazeteciliğe devam etmiş olup, yazılarında Millî Mücadele'yi destekleyip, Millî Mücadele fikrinin yayılmasında öncü bir rol oynamıştır. Ayrıca Millî Mücadele'yi desteklemek ve halkı bu konuda bilinçlendirmek için Halide Edip Adıvar ile birlikte Anadolu Ajansı (6 Nisan 1920) kurmuştur.

Yunus Nadi 1924 -1943 yılına kadar Muğla Milletvekilliği yapmıştır. Yunus Nadi 28 Haziran 1945'te Cenevre'de vefat eder.

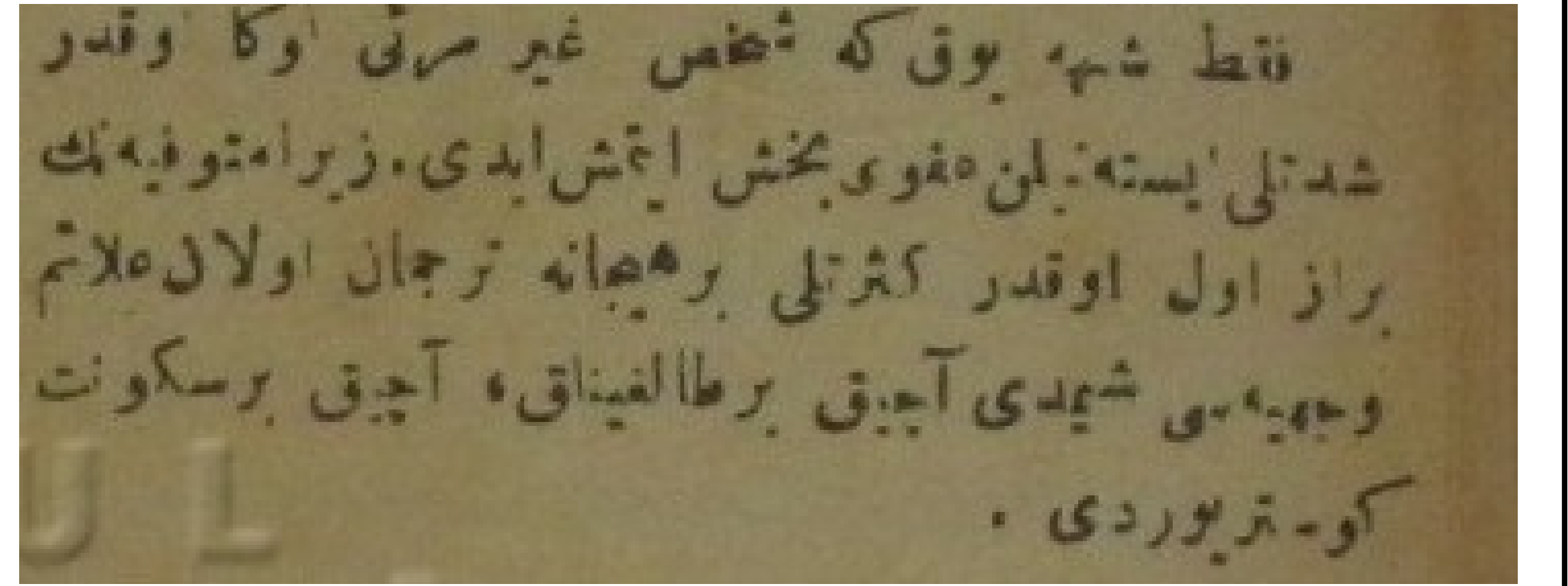
Eserleri

1. *Artemiz* (1900)
2. *Kırk Dokuz Saat Zeplin İle Havada* (1930), anı-seyahat.
3. *Ankara'nın ilk günleri* (1955)
4. *Babalı'nın Millî Hareketi dağıtmak ve Mustafa Kemal'i tevkif etmek teşebbüsü*
5. *Ali Galib Hadisesi* (1955)
6. *Birinci Büyük Millet Meclisinin açılışı ve isyanlar* (1955)
7. *Çerkez Ethem kuvvetlerinin ihaneti* (1955)
8. *Kurtuluş Savaşı Anıları* (1978)
9. *Mustafa Kemal Paşa Samsun'da* (1955)
10. *Türkiye'yi Sokakta Bulmadık* (1997)
11. *Cumhuriyet Yolunda* (Sami Karaören -1999)
12. *Cumhuriyeti Kuran Masonlar* (Emre Avcı, 2007)

ARTEMİZ

Yunus Nadi Abalıoğlu'nun *Malumat* dergisinde çalışırken ilk işi çevirmenlik olmuştur. Bu çevirilerden biri olan Fransızca aşk hikâyesi *Artemiz*, 1318 yılında, Matbaa-i Tahir Bey'de basılmıştır. Hikayenin yazarı bilinmemektedir. 1318 yılında yazılan hikâyenin hangi takvime göre yazıldığı da tam olarak bilinmemektedir. Rumi takvimdeki karşılığı 1902/1903, hicri takvimdeki karşılığı ise 1900/1901 yıllarıdır. Ancak Milli Kütüphane kayıtlarında hicri tarih olduğu belirtilmekle birlikte herhangi kesin bir dayanaktan yoksundur.

Artemiz, kadın kahraman "Artemiz" ile erkek kahraman "J" arasında geçen aşk hikâyesini anlatmaktadır. Hikâye İstanbul'un çeşitli semtlerinde geçmektedir.

Kitaptan bir alıntı.

(Fakat şüphe yok ki şahs-ı gayrimeriye ona o kadar şiddetli istenilen affı bahsetmiş idi. Zira müteveffanın biraz evvel o kadar kesretli bir heyecana tercüman olan alaim-i vechiyesi şimdi açık bir dalgınlık, açık bir sükûnet gösteriyordu.)

KAYNAKÇA

- BÖKE, P. (1994). "Yeni Gün'den "Cumhuriyet"e Yunus Nadi. [Yayımlanmamış doktora Tezi]. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- EROĞLU, F. (2016). Yunus Nadi - Hayatı ve Eserleri (1879 - 1924) [Yayımlanmamış doktora tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Millî Kütüphane'de "EHT 1960 A 91" ve "EHT 1956 A 640" yer numaralarıyla kayıtlı Artemiz'in tam künyesi: Artemiz, Malumat Kütüphanesi, Fransızcadan Nakl: Yunus Nadi, Tab ve Naşiri: "Malumat" ve "Servet" Gazeteleri Sahib-i İmtiyazı Mehmed Tahir, Maarif Nezaret-i Celilesinin Ruhsatıyla, Darü'l-hilafetü'l-aliyye, 1318, Matbaa-i Tahir Bey- Bab-ı Ali Caddesi Numro: 40